

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 30 lipca 2025 r.

Poz. 4714

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.454.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 25 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVIII/163/25 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 czerwca 2025 r. zmieniająca uchwałę nr XXI/279/19 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia, w całości, jako sprzecznej z art. 4 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), dalej jako *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 czerwca 2025 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr XVIII/163/25 zmieniającą uchwałę nr XXI/279/19 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 26 czerwca 2025 r.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 4 ustawy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej „regulaminem”; regulamin jest aktem prawa miejscowego.

Katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania określony został w art. 4 ust. 2 ustawy.

Na mocy § 1 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła, że: *W uchwale nr XXI/279/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r. poz. 2968 oraz z 2024 r. poz. 2326), w załączniku do uchwały, po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:*

„§ 2a. Dopuszcza się selektywne zbieranie popiołu z palenisk domowych u źródła:

1) w przeznaczonych do tego pojemnikach w kolorze czarnym, metalicznym lub szarym, oznakowanych napisem „Popiół”;

2) w pojemnikach, o których mowa w § 5 ust. 3;

3) zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem właściciela nieruchomości, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu.”

W ocenie organu nadzoru ww. regulację uchwały należy uznać za naruszającą obowiązujący porządek prawny, tj. art. 4 ust. 2a pkt 1 ustawy, zgodnie z którym:

2a. Rada gminy może w regulaminie: 1) wprowadzić obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1 lit. a i b oraz określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów.

Z brzmienia zacytowanego powyżej przepisu ustawy jednoznacznie wynika, że Rada wprowadzając obowiązek selektywnego zbierania i odbierania dodatkowej frakcji odpadów komunalnych winna równocześnie określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów.

Konkludując niniejszy wywód należy uznać, iż brak określenia w przedmiotowej uchwale sposobu pozbywania się popiołu stanowi brak wypełnienia delegacji ustawowej, co z kolei jest bezsprzecznie podstawą do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określa m.in. szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego. W ocenie organu nadzoru przez sposób pozbywania się odpadów komunalnych należy rozumieć konkretne wskazanie jak właściciel nieruchomości ma udostępnić pojemniki czy worki podmiotowi odbierającemu odpady, określenie czasu, czy też miejsca udostępnienia pojemników. Obowiązek udostępnienia pojemników powinien zostać określony w sposób jasny, klarowny, niewzbudzający wątpliwości. Właściciel nieruchomości kierując się ustaleniami wprowadzonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy powinien posiadać wiedzę, w jaki sposób ma udostępnić podmiotowi odbierającemu odpady komunalne pojemniki, celem ich opróżnienia lub odbioru. Rada gminy powinna też konkretnie wskazać częstotliwość pozbywania się frakcji odpadów komunalnych, tak aby adresat tej uchwały wiedział jak często powinien pozbywać się tych odpadów komunalnych. Tymczasem Rada wskazała, że „Dopuszcza się selektywne zbieranie popiołu z palenisk domowych u źródła zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem właściciela nieruchomości nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu”. Nałożenie obowiązku na właścicieli nieruchomości zgłaszania zapotrzebowania w określonym terminie na pozbywanie się popiołu z palenisk domowych, wykracza poza zakres delegacji ustawowej i nie stanowi prawidłowego wypełnienia delegacji ustawowej.

Na marginesie należy zauważyć, iż zawarte w dodawanym w uchwale zmienianej § 2a pkt 2 Regulaminu odwołanie do całości przepisu § 5 ust. 3 tegoż Regulaminu nie spełnia wymogów określoności prawa.

Zgodnie bowiem z przepisem § 5 ust. 3 załącznika do uchwały nr XXI/279/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytom: *Ustala się, że do zbierania odpadów komunalnych służą:*

1) pojemniki o minimalnej pojemności 0,11 m³;

2) kontenery o minimalnej pojemności 2,5 m³;

3) worki o minimalnej pojemności 0,06 m³;

4) pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na drogach publicznych i terenach przeznaczonych do użytku publicznego o minimalnej pojemności 0,01 m³.

Rada powinna była w dodawanym przepisie odwołać się do § 5 ust. 3 pkt 1 Regulaminu, w którym to przepisie określona została minimalna pojemność pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości. Pozostałe części tego przepisu nie mogą mieć zastosowania w sprawie, a więc odesłanie do § 5 ust. 3 może wprowadzać w błąd. Sposób konstruowania przepisów odsyłających określają Zasady techniki prawodawczej stanowiące załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). Zgodnie z § 156 ust. 2 Zasad jeżeli odesłanie stosuje się tylko ze względu na potrzebę osiągnięcia skrótowości tekstu, w przepisie odsyłającym jednoznacznie wskazuje się przepis lub przepisy prawne, do których się odsyła.

Powyżej opisane uchybienie, polegające na niewyczerpaniu upoważnienia ustawowego, należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego.

z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVIII/163/25 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 czerwca 2025 r. zmieniającej uchwałę nr XXI/279/19 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz